روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹
تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت‌پیام‌رسان سبز تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵
www.sharghdaily.ir
چهارشنبه ۱۱ آبان ۱۴۰۱ • ۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۲ نوامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۱۰ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۱:۴۸ • اذان مغرب ۱۷:۲۷
اذان صبح فردا ۵:۰۳ • طلوع آفتاب ۶:۲۸

روزنامه شرق

◆ روزانه ۲۳ هزار تن نخاله و پسماند ساختمانی در شهر تهران تولید می‌شود که از این مقدار سه هزار تن از پسماند در مجتمع پردازش آرادکوه برای دفن و پوشش پسماندهای برگشت‌ناپذیر استفاده می‌شود.
عکس: سهراب سیدجمالی، باشگاه خبرنگاران جوان

دیالوگ روز

جادوگر شهر اُز_ ویکتور فلمینگ - ۱۹۳۹

مترسک (ری بولگر): من مغز ندارم، تو سرم پُر از پوشاله.
دوروتی (جودی گارلند): اگه مغز نداری پس چه‌جوری حرف می‌زنی؟
مترسک: نمی‌دونم...
ولی خیلی از آدم‌ها هم هستن که بدون مغز یه عالمه حرف می‌زنن!

گزارش‌خوانی

ضاربی که به دنبال شکنجه بود

ابعاد تازه‌ای از حمله چند روز پیش به منزل نانسی پلوسی رئیس مجلس نمایندگان آمریکا از سوی دادستان آمریکا منتشر شده تا با اخبار تحریف‌شده مقابله کند. این حمله در آستانه برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا نگرانی‌های زیادی را به دنبال داشته است و سبب شده تا مقامات بلندپایه این کشور درباره گسترش خشونت‌های سیاسی و ایدئولوژیک هشدار دهند. البته تنها چند ساعت پس از خبر این حمله، دولت ایالات متحده بولتنی را برای مجریان قانون در سراسر کشور توزیع کرد. این حمله از همان ابتدا به طرفداران ترامپ نسبت داده شده بود.

حمله در نیمه‌شب

دادستان‌های فدرال آمریکا اعلام کرده‌اند «دیوید دی پاپ» در بازجویی‌ها دلایل حمله خود را تشریح کرده و گفته قصد داشته پلوسی را ربوده، به خانه‌اش که مجموعه‌ای از لوازم شکنجه را در آن قرار داده، بیاورد و زانوهایش را بشکند. طبق گزارش پلیس فدرال، «دی پاپ» پس از ورود «پل پلوسی» را بیدار کرد و گفت که می‌خواهد با «نانسی» صحبت کند؛ ولی متوجه شد که او آنجا نیست. پس تصمیم گرفت که بنشیند و منتظر خانم پلوسی بماند؛ ولی «پل» به او می‌گوید که او چند روزی برنمی‌گردد. در همان زمان بود که مهاجم طناب را از جیبش بیرون آورد. او به پلیس گفت که می‌خواسته پس از دستگیری پلوسی استراحت کند؛ زیرا از حمل کوله‌پشتی خود خسته شده بود. به گفته دادستان محلی، آقای پلوسی سعی کرد به آسانسوری دسترسی پیدا کند که دارای تلفن بود، اما نتوانست. پس از آن، در ساعت ۲:۲۳ بامداد به حمام رفت تا از طریق تلفن همراه خود با ۹۱۱ تماس بگیرد. مأموران اداره پلیس سانفرانسیسکو هشت دقیقه بعد به محل رسیدند و متوجه شدند که این دو مرد در حال جنگیدن با یک چکش هستند. وقتی از آنها پرسیدند که چه خبر است، مهاجم پاسخ داد که همه چیز خوب است و بلافاصله با چکش یک ضربه به سر پلوسی زد و او را بیهوش کرد. پلیس توانست او را دستگیر کند. او حتی محل کوله‌پشتی خود را افشا کرد که در آن چکش، نوار، طناب، دو جفت دستکش -لاستیکی و پارچه‌ای- و یک دفترچه یادداشت بود. وقتی از او پرسیدند چرا فرار نکرده است، گفت که او می‌خواهد علیه استبداد بجنگد و تسلیم نمی‌شود.

انگیزه حمله

ضارب به پلیس گفت مأموریتش گروگان‌گرفتن و شکستن زانوهای خانم پلوسی بود. از نظر او پلوسی «رهبر دسته‌ای از دروغ‌گوهای حزب دموکرات» بود و می‌خواسته به دیگر اعضای کنگره نشان دهد که «اقدامات آنها عواقب دارد». این در حالی است که روک جنکینز، دادستان منطقه سانفرانسیسکو، گفت در حال بررسی این موضوع هستند که پست‌های وبلاگی‌ای که از سوی فردی هم‌نام منتشر شده و حاوی نظرات نفرت‌آمیز است، به او مرتبط بوده یا خیر. در دو پست نوشته‌شده از سوی کاربری که خود را دیوید دی پاپ خوانده، رویکردی خشمگینانه و بدبینانه ازجمله احساسات ضدیهودی و نژادپرستانه مشاهده می‌شود.

۵۰ سال زندان

همه اینها روز دوشنبه در یک شکایت فدرال علیه «دیوید دی پاپ» ۴۲ساله، به تفصیل بیان شد. دادستان سانفرانسیسکو بعدا شش اتهام دیگر ایالتی را علیه او مطرح کرد. این مرد به تلاش برای قتل، حمله با سلاح مرگبار، تعرض به فرد سالمند، دزدی و چند بند اتهامی دیگر به پای میز محاکمه آورده خواهد شد؛ همچنین به اتهام حمله به عضو خانواده مقام رسمی دولت آمریکا و تلاش برای آدم‌ربایی، با خطر ۵۰ سال زندان روبه‌رو است.

ترامپ از پلیس دفاع کرد

دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری سابق آمریکا با تأخیر ضمن انتقاد از جرائم در شهرهای تحت رهبری دموکرات‌ها در آمریکا گفت: «پل پلوسی، همسر نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا در سانفرانسیسکو هدف حمله قرار گرفت و این یک رویداد وحشتناک است. به آنچه به طور کلی در این شهر می‌گذرد، دقت کنید. به آنچه در شیکاگو رخ می‌دهد، بنگرید. اینها بدتر از افغانستان هستند».

به گزارش خبرآنلاین رئیس‌جمهوری سابق آمریکا همچنین افزود: «ما باید شرافت و احترام را به پلیس برگردانیم. آنها می‌توانند مشکلات را حل کنند؛ اما امروز اگر یک افسر پلیس چیزی خلاف امر بگوید، انگار به منزله پایان زندگی‌اش، مستمری‌اش و پایانی بر خانواده‌اش است. ما نمی‌توانیم این کار را انجام دهیم. ما باید اختیار، قدرت و احترام را به پلیس برگردانیم؛ چون این کشور خارج از کنترل است».

مخالفت با خشونت سیاسی

به گزارش فاکس‌نیوز، جو بایدن پس از این حمله گفت: «این نفرت‌انگیز است؛ دیگر جایی در آمریکا نمانده؛ خشونت سیاسی، نفرت و شرارت بیش از حد وجود دارد». او افزود: «دیگر بس است» و ادامه داد: «هر انسان باوجدان باید قاطعانه و روشن با خشونت سیاسی مخالفت کند». ساعتی پس از این حمله ویلیام اسکات، فرمانده پلیس سانفرانسیسکو گفته بود «تهاجم تصادفی نبوده، بلکه تعرضی عامدانه بوده است».

حمله‌های حزبی افزایش یافته است

چند روز از حمله گذشته است و بنا بر گفته پزشکان انتظار می‌رود همسر رئیس مجلس نمایندگان که در بیمارستان «زاکربرگ» در سانفرانسیسکو بستری شده، بهبود پیدا کند. «پل پلوسی» ۸۲ساله، بر اثر این حمله جمجمه‌اش شکسته شده و بازوی دست راستش هم صدمه دیده است.

نانسی پلوسی، در زمان حمله همراه با تیم دستیارانش در واشنگتن بود. حمله به خانه پلوسی دو هفته مانده به انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس و پس از هشدار بسیاری از قانون‌گذاران آمریکایی درباره امکان اقدام‌های خشونت‌آمیز انجام شد. پلیس آمریکا اعلام کرده که تهدید علیه اعضای کنگره در سال ۲۰۲۱ میلادی سه برابر شده است؛ اما دولت آمریکا هنوز معتقد است دیوانه‌ها عامل این تهدیدات هستند. برخی از رسانه‌های محافظه‌کار این حمله را نتیجه سیاست‌های «نرم در قبال جنایت» دموکرات‌ها، خط حمله مکرر جمهوری‌خواهان در سراسر کشور در پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای قلمداد کردند. از نظر رسانه‌ها برنده انتخابات میان‌دوره در مجلس نمایندگان، با توجه به رویکرد ضعیف بایدن، جمهوری‌خواهان هستند و به‌زودی ریاست نانسی پلوسی بر مجلس پایان می‌یابد. یکی از نمایندگان جمهوری‌خواه تأکید کرده بود او هم مانند همسرش خانه‌نشین خواهد شد.

زنانی که دنیا را ساختند

کیت موس نویسنده و تاریخ‌پژوه انگلیسی در کتاب جدیدش داستان هزار نفر از این شخصیت‌های خارق‌العاده گمشده در تاریخ را تعریف می‌کند. او مطلبی برای گاردین نوشته و این سؤال را مطرح کرده که چه کسانی با چه شرایطی در تاریخ ماندگار می‌شوند و از این رو یادی از چند زنی که در طول تاریخ فراموش شده‌اند، برده است. او به هزاران سال پیش و درون تاریخ رفته اما نکته این است که شرایط زنان هرچند تغییرات بسیاری کرده است اما درگیر مسائل کوچک و بزرگی هستیم. وقتی اخبار چند روز گذشته در رسانه‌های رسمی جهان را مرور کنیم، در می‌یابیم زنان حتی برای سفررفتن در کشورهای پیشرفته بعد از طلاق نیازمند کمک و همدلی هستند یا اینکه چقدر برای اثبات خود در دانشگاه‌ها به تلاش مضاعف نیازمندند.

در این مطالب نویسنده بر این باور است که «دستاوردها و کمک‌های زنان به طور معمول نادیده گرفته شده، نادیده گرفته می‌شود یا به اشتباه به مردان نسبت داده شده است». او مقاله خود را با این سؤالات شروع می‌کند: «تاریخ چیست؟ چه کسی تصمیم می‌گیرد که چه افرادی سزاوار به‌یادماندن، تمجید یا سرزنش هستند و چه کسانی باید فراموش شوند؟ چرا برخی اسناد حفظ می‌شوند، گرامی می‌مانند و برخی دیگر گم می‌شوند یا اجازه داده می‌شود در سکوت محو شوند؟ زنان و مردان جهان را با هم ساخته‌اند، پس چرا دستاوردها و مشارکت‌های زنان به‌طور معمول نادیده گرفته می‌شوند، یا نادیده گرفته شده‌اند، یا به اشتباه نسبت داده می‌شوند؟». او به «اثر ماتیلدا» اشاره می‌کند و می‌نویسد: «ماتیلدا جوسلین گیج رساله‌ای نوشت و در آن به سرکوب عمدی و لغو فعالیت دانشمندان زن در تحقیقات و همچنین اعطای اعتبار کار علمی آنها به همتایان مرد اشاره کرده بود. مارگارت دبلیو راسیتر، مورخ علمی ایالات متحده که این عبارت را در سال ۱۹۹۳ ابداع کرد» این نویسنده معتقد است: «تعداد کمی از مورخان مرد حاضر به نوشتن در مورد دانشمندان زن یا دستاوردهای آنها بوده‌اند، به همین دلیل حتی اگر یک زن در طول زندگی خود کار قابل مشاهده‌ای انجام داده باشد، کار او به سرعت ناپدید می‌شود. همچنین بسیاری بر این باورند که گاه به گاه یک زن منحصربه‌فرد یا خارق العاده وجود دارد؛ بنابراین بله، این داستان و روند حذف ادامه دارد». از نظر این پژوهشگر «اگرچه این درست است که ژان آرک وجود داشت، اما او یک گرگ تنها بود. یا، اگرچه همه نام ماری کوری، دانشمند برجسته لهستانی-فرانسوی را شنیده‌اند و او فوق‌العاده بود: اولین پروفسور فیزیک زن در دانشگاه سوربن، اولین زنی که برنده جایزه نوبل شد، اولین کسی که دو بار برنده نوبل شد. و تنها کسی که در دو علم مختلف، فیزیک و شیمی برنده شد، تصوری که از او داده می‌شود این است که کوری یک دانشمند زن نادر در دنیای مردانه بود. اما در مورد گرتی کوری، که به انقلابی در درمان دیابت کمک کرد، یا ریتا لوی مونتالچینی، عصب‌شناس ایتالیایی، یا کارولین هرشل، آلمانی‌ای که کاشف ستاره دنباله‌دار بود، یا به اصطلاح «ماری کوری چینی»، چین شیونگ وو، چه می‌گوییم. یا کارولین هاسلت، مهندس برق انگلیسی، یکی از اعضای مؤسس و دبیر اول انجمن مهندسی زنان؟» کیت موس همچنین بر «تغییر پایدار، برابری واقعی بین زنان و مردان، در بیان داستان همه کسانی است که سهمی داشته‌اند، نه فقط چند نفری که به عنوان چهره‌های برجسته انتخاب شده‌اند» تأکید دارد و معتقد است باید با یادآوردن از «ملکه‌های جنگجو و انقلابیون آرام» توصیف کنیم که چگونه زنان هم جهان را ساخته‌اند و برای بازگرداندن برخی از زنان گمشده تاریخ تلاش شود. او در مطلب گاردین نام تعدادی از آنها را می‌آورد که به برخی از آنان اشاره می‌شود. مثلا آیا می‌دانستید اولین نویسنده تاریخ، زن است؟ کاهن اعظم معبد ایناننا، یکی از قدرتمندترین کاهنان بین‌النهرین که با عشق، جنگ، جنسیت و قدرت سیاسی مرتبط بود. در حفاری‌های سال‌های ۱۹۲۲ و ۱۹۳۴ یک صفحه حکاکی‌شده از جنس سنگ و همچنین کاشی‌های سفالی با اشعار منسوب به او پیدا شد. نوشته‌های او شامل مجموعه‌ای از ۴۲ سرود معبد، سه شعر بلند برای ایننا و سه شعر برای خدای ماه است. اگر زنان نتوانند بنویسند و از فرصتی برای گفتن داستان‌های خود با صدای خود محروم شوند، نیمی از داستان ما انسان‌ها از بین می‌رود.

• اگریا (اتریا) نویسنده فرانسوی که از اولین گردشگران مسیحی بود و شرح سفرش را در چهار قرن پس از میلاد نوشته بود و در قرن ۱۱ بازنویسی شد. او زنی بود که به تنهایی به قسطنطنیه، اورشلیم و بین‌النهرین سفر کرد و دوباره به خانه بازگشت.

• رابعه بلخی برای ما ایرانیان نامی آشناست. او که در قرن دهم میلادی زندگی می‌کرده است یک شاعر و شاهزاده مشهور در بلخ بود که آخرین اشعارش را برای دلداده‌اش با خون خودش بر دیوارهای مقبره‌اش نوشت. آرامگاه بلخی مکانی شناخته‌شده در بلخ است و شفابیمارستان‌ها و دانشگاه‌های زیادی به افتخار او نام‌گذاری شده است.

*خاتون نبیره چنگیز خان بود. در سال ۱۲۶۰، پدرش، کایدو خان، با عمویش، کوبلای خان درگیر شد. وقتی او به سن بلوغ رسید، مورداعتمادترین مشاور پدرش بود درحالی که او ۱۴ پسر داشت. او همچنین یک کشتی‌گیر معروف بود و اینجاست که مرز بین افسانه و واقعیت مبهم می‌شود. افسانه‌ها حکایت از آن دارند که او می‌گوید فقط با کسی ازدواج می‌کند که بتواند او را در مسابقات کشتی شکست دهد. اگر او برنده می‌شد، باید ۱۰۰ اسب به او می‌دادند به این ترتیب گله ۱۰ هزار اسبی خود را درست کرد.

او برای قرن‌ها فراموش شده بود، تا اینکه فرانسوا پتیس د لا کروا، شرق‌شناس و جهانگرد فرانسوی در اوایل قرن هجدهم، داستانی با الهام از داستان زندگی او نوشت. این داستان الهام‌بخش دیگران شد، به ویژه اپرای ۱۹۲۴ پوچینی.

• ایزابلا برد، یک طبیعت‌شناس، کاشف و نویسنده بود. او اولین زنی بود که به عضویت انجمن سلطنتی جغرافیای بریتانیا انتخاب شد. او از کوه‌های هاوایی بالا رفت، بیش از ۸۰۰ مایل از کوه‌های راکی را سوار بر اسب بالا رفت و به چین و ژاپن سفر کرد. او به تحصیل در رشته پزشکی پرداخت. در اواخر دهه ۵۰ زندگی خود، وارد هند شد. سپس از طریق ایران، اقلیم کردستان، ارمنستان و ترکیه به سفر و پژوهش‌هایش ادامه داد.

*جوزفین کاکرین: در اواخر دهه ۱۸۸۰ در شیکاگو، پس از یک میهمانی خانوادگی به سوله‌ای در باغ پشتی خود رفت و اولین ماشین ظرفشویی خودکار را طراحی کرد. حق اختراع کاکرین در ۲۸ دسامبر ۱۸۸۶ صادر شد. کاکرین تنها یکی از مخترعان زن مبتکر پیشرو زن بود. مری اندرسون آمریکایی توانست ثبت اختراع اولین برف‌پاک‌کن را در سال ۱۹۰۳ ثبت کند و ملیتا بنتز آلمانی نیز سیستم فیلتر قهوه کاغذی را در سال ۱۹۰۸ اختراع می‌کند.

نقد هفته

فصل‌ها و طرح‌ها

امیر عربی
چشم‌پزشک

با پایان شهریور و ورود موج جدیدی از پزشکان عمومی و متخصص به جرگه عملی طبابت، بخش درخور توجهی از این اطبای جوان کار خود را با طرح نیروی انسانی وزارت شروع می‌کنند. اگر مردم پاییز را با ریزش برگ‌ها و بارش ابرها و فراق یار و این‌طور چیزها به یاد می‌آورند، در جامعه جوان پزشکی پاییز چیزی نیست جز فصلی که بالاخره در یکی از نسخه‌هایش طرح شروع می‌شود. برخلاف تصور اتفاقا در همین فصل سرنوشت‌ساز تنها چیزی که اهمیت ندارد، توزیع پزشکان و نیروهای متخصص در تمام نقاط کشور است. قضیه از این قرار است که اگر از بیرون به این چند ماه سرنوشت‌ساز نگاه کنید، یحتمل توقع دارید جاهای خالی از پزشک تعیین شود، تعداد پزشکان مشمول مشخص شود، سپس بر اساس اولویت و امتیاز پزشکان مناطق خالی را پر کنند؛ اما آنچه در واقعیت می‌بینید این است که یک عده جای طرح به لطف ریاست استانی پدر یا رفقا اعلان برائت از طرح(!) می‌کنند و سر از بلاد کفر درمی‌آورند. عده دیگر در خانه می‌نشینند و به لطف ریاست منطقه‌ای پدر یا رفقا، بدون اینکه آفتاب بخورند، جای اکازیون برایشان حکم می‌خورد. دسته سوم وضع چندان خوبی ندارند و مجبورند نامه حکم برای شروع طرح در جای اکازیون را دستی ببرند که این خود مستلزم رویارویی چندساعته با آفتاب است. تا اینجا که اصلا بحث جای خالی و جای پر نیست، هرکس هرجا دلش بخواهد می‌رود، فقط مدل حمل نامه یا اخذ ویزا متفاوت است. نتیجه این می‌شود که شهری ساحلی و خوش‌آب‌وهوا با ترافیک سنگین خیابان‌ها به واسطه کثرت متخصصان مواجه می‌شود. این همکاران که تعیین تکلیف شدند، حالا می‌ماند نصف مملکت که خالی است و پزشکان بی‌پشت‌وپناه. درحالی‌که احتمالا توقع دارید جاهای خالی به‌راحتی با پزشکان جامانده پر شود، باز هم نمی‌شود؛ چراکه مسئولان دانشگاه بخش عمده‌ای از وقت و انرژی را صرف دسته‌های اول مشمولان کرده‌اند و نیاز به استراحت و رسیدگی به کارهای شخصی دارند که نتیجه این می‌شود که دو هفته دربه‌در این اتاق و آن اتاق هستی تا به رئیس دانشگاه بگویی من را بفرست به جایی که خودت هم می‌ترسی بروی! همان‌طور که دیدید در این دسته آخر هم خیلی بحث مناطق کم‌برخوردار و اینها نبود و با وجود آمادگی پزشکان این دانشگاه بود که کلا خود را زده بود به آن راه! بالاخره به هر کیفیتی که شده کار تقسیم‌ها تمام می‌شود و چند ماهی همه جا آرام است و زمستان می‌گذرد و فصل بهار می‌رسد و ناگهان صدای عده‌ای رئیس و نماینده و کاندیدای آتی مجلس و نامزد بعدی وزارت و... درمی‌آید که ای داد چرا پزشک کم است و نصف کشور متخصص ندارد! انگار نه انگار همین حضرات چند ماه پیش با نامه‌نگاری‌های خود مناسبات توزیع را به گونه‌ای متاثر کردند که نتیجه این شد. خلاصه اگر فصل بهار را با رویش درختان و عید و تازگی می‌شناسید، جامعه پزشکی بهار را با سخنوری در زمینه کمبود پزشک به یاد می‌آورد تا تمام شود و دوباره پاییزی برسد و توزیع نیروی انسانی جدید! سیری باطل از دو فصل سخنوری و نامه‌نگاری که اگر به جایی وصل هستید از هر دو ارتزاق می‌کنید و اگر به جایی وصل نیستید، در هر دو متضرر می‌شوید.

آمارخوانی

سقوط آزاد

در چند روز گذشته در سایت‌های اقتصادی، کسب‌وکار دیجیتال و رسانه‌هایی که به حوزه آی‌تی مربوط می‌شوند، سؤالی درباره میزان تأثیر فیلترینگ بر کاربران فارسی پرسیده شده و جوابی طبق آمار یک مرکز تحلیل داده ارائه شده است. این در حالی است که عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات پیش‌تر عنوان کرده بود «رقم‌های مطرح‌شده درباره اثر بستن یک پلتفرم خارجی بر اقتصاد دیجیتال، کارشناسی نیست». اشاره او به فیلترینگ اینستاگرام و تأثیراتی است که بر کسب‌وکارهای کوچک گذاشته است. البته او دیروز در کمیسیون صنایع مجلس حاضر شده و به سؤال نمایندگان درباره کندی سرعت اینترنت و شبکه ملی اطلاعات و مسدودسازی پلتفرم‌ها پاسخ داد؛ اما برخی از نمایندگان از پاسخ او قانع نشدند.

◆◆◆

مقایسه فعالیت کاربران در اینستاگرام فارسی، قبل و بعد از فیلترینگ آن نشان می‌دهد که کاهش چشمگیری از میزان فعالیت کاربران ایرانی آن در این پلتفرم رخ داده است. بر اساس گزارش آماری مجموعه لایف‌وب، تعداد پست‌های اینستاگرامی در این مدت ۶۹ درصد کاهش داشته و میزان کاربران فعال نیز ۶۴ درصد کاهش پیدا کرده است. آمارهای منفی در دیگر بخش‌های این شبکه اجتماعی نیز دیده می‌شود و کاهش چشمگیر تعداد لایک و کامنت پست‌ها نیز رخ داده است. اما از سوی دیگر محتوای منتشرشده کاربران توییتر فارسی در دوره یک‌ماهه اختلال در اینترنت ۱۶۳ درصد، تعداد لایک‌ها ۱۸۳ درصد و کاربران فعال این شبکه اجتماعی ۴۶ درصد رشد کردند. در مورد اینستاگرام اما اوضاع متفاوت است و تعداد پست‌های ایرانیان در این شبکه اجتماعی ۶۹ درصد ریزش کرده است. به گزارش دیجیاتو بر این اساس، محتوای توییتر فارسی ۱۶۳ درصد افزایش یافته و بیشترین محتوای منتشرشده شامل ری‌توییت است. طی یک ماه قبل و بعد شروع فیلترینگ، سهم ری‌توییت از محتوای تولیدی از ۳۴ درصد به ۷۶ درصد رسیده است. از سویی کاربران به طور کلی میل کمتری به توییت‌زدن پیدا کرده‌اند و سهم توییت از محتوای توییتر از ۱۱ درصد به پنج درصد رسیده است. کوتاه‌کردن نیز از سه درصد به دو درصد رسیده و سهم ریپلای نیز کاهش یافته است. ۵۲ درصد محتوای منتشرشده در توییتر یک ماه پیش از فیلترینگ مربوط به ریپلای بود که این عدد به ۱۷ درصد رسیده است.

همچنین این آمارها حاکی از آن است که با شروع محدودیت‌های اینترنت در ۳۰ شهریورماه، تعداد کاربران توییتر کاهش یافته اما محتوای منتشرشده نسبت به دوره قبل صعودی بوده است.

اما سقوط آزاد اینستاگرام طبق داده‌های لایف‌وب کاملا مشهود است. در این ایامی که اینستاگرام محدود شده، اول مهرماه و با شروع فیلترینگ اینستاگرام، بیشترین کاهش در تعداد پست‌های اینستاگرامی رخ داده و کمترین فعالیت در این شبکه اجتماعی رخ داده است.

در روز هفت مهرماه بیشترین فعالیت در این شبکه رخ داده که باز هم نسبت به زمانی که این شبکه فیلتر نبوده، کاهش بسیار چشمگیری وجود دارد. بر اساس این گزارش، کاربران فعال اینستاگرام به میزان ۶۴ درصد کاهش پیدا کردند و این کاهش باعث شده که تعداد لایک‌ها و کامنت‌ها نیز کم شود. لایک‌های اینستاگرامی پس از فیلترینگ ۶۸ درصد کاهش داشتند و تعداد کامنت‌ها نیز بیشتر از همه کاهش داشته و یک عدد ۷۸درصدی را نشان می‌دهد؛ این مسئله گواه این است که کاربران حتی پس از ورود به اینستاگرام پس از ردشدن از سد فیلترینگ، نمی‌توانند با دیگران در تعامل باشند.

به گزارش پیوست کاهش فعالیت اینستاگرام فارسی عملا مساوی است با قطع موضوعی به نام دهکده جهانی که از پی اینترنت و شبکه‌های اجتماعی برمی‌آید. فیلتر اینستاگرام و دیگر بسترهایی که این روزها دچار فیلترینگ یا اختلال هستند، ضربه اقتصادی بزرگی به کشور زده و بر اساس برخی آمارها، میزان خسارت به اقتصاد دیجیتال کشور چندده هزار میلیارد تومان برآورد شده است. رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران با اشاره به محدودشدن دسترسی به اینترنت در یک ماه اخیر گفته بود که طبق بررسی‌های صورت‌گرفته، ۳۵ هزار میلیارد تومان به اقتصاد حوزه فناوری اطلاعات و ۴۵ هزار میلیارد تومان به کسب‌وکارهای سایر حوزه‌ها خسارت وارد شده است. در کنار این ضرر ۸۰ هزار میلیارد تومانی کسب‌وکارها، نگرانی جدی درباره افزایش تعدیل نیروی متخصص در بنگاه‌های اقتصادی وجود دارد که به اعتقاد فردیس، به اخلال در اقتصاد دیجیتال منجر خواهد شد.